

Ortadođulu kadın yazarların yükseliş i

Son günlerde Arap dünyasının kadın yazarları aldıkları ödülleri ön plana çıkmaya başladılar. Ummanlı Jokha Alharthi, Man Booker'ı kazandı, bu yılın Uluslararası Arap Roman Ödülü'nü Lübnanlı Hoda Barakat aldı. Ortadođulu yazarların yükseliş inde kadınların öne çıkmasının altında sosyolojik, kültürel, tarihi ve daha birçok sebep sayılabilir. Bu analizlere girmeden 10 kadın yazarı sizin için yazdık.

Abone Ol

Google News

Hatice Saka 02 Kasım 2019, 04:00

Son Güncelleme: 02 Kasım 2019, 12:25 Yeni Şafak

Ortadođulu kadın yazarlar

YORUM KAYDET PAYLAŞ

Dünya edebiyatı deyince genelde aklımıza İngiliz, Fransız, Rus ve Alman edebiyatı gelirdi. Ancak globalleşen dünyada Dođu'nun güçlü yazarları da kendilerine yer buluyorlar. Ülkelerindeki savaş ve istikrarsızlıktan kaçan edebiyatçıların İngilizce yazdıkları roman ve öyküler uluslararası çapta düzenlenen edebiyat yarışmalarından ödüller ile dönmeye başladılar. Kadın yazarlar da her geçen yıl artan bir sayıyla bu kafiye katıldı. En güçlü eserlerin zor zamanlarda ortaya çıktığı düşünülürse savaş ve göç ile yoğrulan Ortadođu'dan dünyayı sarsacak kadın kalemler çıkması sürpriz değil. Ummanlı yazar Jokha Alharthi, en saygın edebiyat ödüllerinden biri olan Man Booker Ödülü'nü kazanan ilk Arap yazar oldu. Arap edebiyatının 'Man Booker'ı diye nitelenen, Uluslararası Arap Roman Ödülü'nün uzun listesine 2019 yılında yedi kadın yazar girdi. Bu şimdiye kadar ödül tarihindeki en yüksek sayı oldu. Bu adaylar arasında birincilik Lübnanlı Hoda Barakat'a gitti. Geçmişte daha çok kendi ülkelerindeki

sorunları bir oryantalist gözüyle anlatan kadın yazarlar popüler

olurken günümüzde ise gerçekçi yazarlardan adından söz ettirmeye başladı. Biz de özellikle son yıllarda öne çıkan onlarca kadın yazardan sizin için 10 tanesini seçtik. Ummanlı Jokha Alharthi, Lübnanlı Hoda Barakat, Iraklı Inaam Kachachi, Filistinli Sahar Khalifeh, İranlı Azar Nafisi, Faslı Leila Slimani, Yemenli Bushra Maqtari, Mısırlı Ahdaf Soueif , Suudi Arabistanlı Omaima Al-Khamis ve Suriyeli Shahla Ujayli'yi kısaca anlatalım.

REKLAM

KÖLE TACİRİ AİLENİN HİKAYESİ

Ummanlı Jokha Alharthi, dünyanın en saygın edebiyat ödüllerinden biri olan Man Booker Ödülü'ne 'Celestial Bodies' adlı romanıyla layık görüldü. Alharthi'nin romanı, 1970 yılında Umman'da köleliğin yasa dışı ilan edilmesinin ardından, servetini köle ticareti üzerinden yapan tüccar bir ailenin geçmişini anlatıyor. Yazar, özellikle ailenin üç kızı Mayya, Asma ve Khowla'nın yaşamlarına ve kaderlerine yoğunlaşıyor. Umman'ın Al-Awafi köyünün tipik bir çöl hanedan ailesinin Muscat kentine geçişini üç kuşak boyunca anlatan roman, Arap dili ve

Uluslararası Arap Roman Ödülü'nü kazanan Lübnanlı yazar Hoda Barakat'ın kitabı, "The Night Mail" yerlerinden edilmiş insanları anlatıyor. Barakat'ın kitabının bu denli başarıya kavuşturan ise mültecileri aziz veya günahkar olarak betimlemekten kaçınması.

Yazar, romanında tanıdığı tüm şeyleri kaybeden insanların değişimini irdeliyor. Ödülü aldıktan sonra yaptığı açıklamada "Arap okuyucusu için Arapça yazıyorum." diyen Barakat, eserlerinde Lübnan iç savaşı, travma ve göç gibi konulara ağırlık veriyor.

REKLAM

FİLİSTİN VE MISIR'I KALEME ALDI

Mısırlı yazar, siyasi ve kültürel yorumcu ve eski British Museum yöneticisi Ahdaf Soueif, ülkemizde Aşkın Coğrafyası (The Love of Map) kitabıyla tanınıyor. Man Booker Ödülü için kısa listeye giren romanda 1900'lerin Mısır'ından günümüze, New York'tan Kahire'ye iki farklı kültürün buluşması ve çatışmasını konu ediniyor. Soueif, 2011 Mısır Devrimini yakından takip etmiş ve o günleri "Kahire: Benim Şehrim, Bizim Devrimimiz" kitabında toplamıştı. Filistin meselesine duyarlılığı ile tanınan yazar sadece Mısır politikaları

üzerine değil Filistin konulu romanlar da kaleme aldı. 2008 yılında Kurucu Başkanı olduğu ilk Filistin Edebiyat Festivali'ni başlattı ve 2010 yılında Mahmud Derviş Ödülü'nü aldı. Politika ve kültür üzerine yazıları Guardian'da yayımlanan Ahdaf Soueif, Londra ve Kahire'de yaşamını sürdürüyor. Soueif, The Guardian gazetesinde güncel yazılar kaleme alıyor.

REKLAM

DÜNYANIN HER YERİNE DAĞILMAK

Iraklı Inaam Kachachi de son yılların en popüler roman yazarlarından biri. Bağdat'ta doğup büyüyen yazar, 1979 yılında Paris'e taşındı. Kachachi, Amerikan Torunu isimli romanı ile Uluslararası Arap Roman Ödülü'ne aday gösterilmişti. Ancak onun eserleri arasında "Tashari" ön plana çıkıyor. Bu romanı da 2014 yılında adaylar arasına girmişti. Tashari, 1950'lerde güney Irak'taki kırsal kesimde çalışan bir kadın doktorun yaşam öyküsünden yola çıkarak son on yılda Irak'ın yerinden edilen insanların trajedisine odaklanıyor. Roman adını, av tüfekleri ateş ettiği sırada etrafa dağılan parçalar anlamına gelen ve Irak lehçesine ait tashari kelimesinden alıyor. Kachachi, roman ve

öykü yazarlığının dışında ses getiren belgeseller çekti ve halen Asharq Al-Awsat gibi gazetelerde köşe yazarlığı yapıyor. Suriyeli yazar Shahla Ujayli, 2019 Uluslararası Arap Roman Ödülü'nün kısa listesine "Summer with the Enemy" adlı romanıyla girdi. Ujayli, romanında, ülkesindeki savaştan kaçan Lamees'in hikayesine odaklanıyor. Almanya'da yaşamını sürdüren genç yazar , aynı zamanda kaleme aldığı öykülerle çok sayıda ödüle layık görüldü. Ujayli, Suriye'den ayrılan diğer yazarlar gibi ülkesinde yaşanan vahşeti, mülteciliği ve vatan özlemini roman ve öykü çalışmalarının merkezine koyuyor.

REKLAM

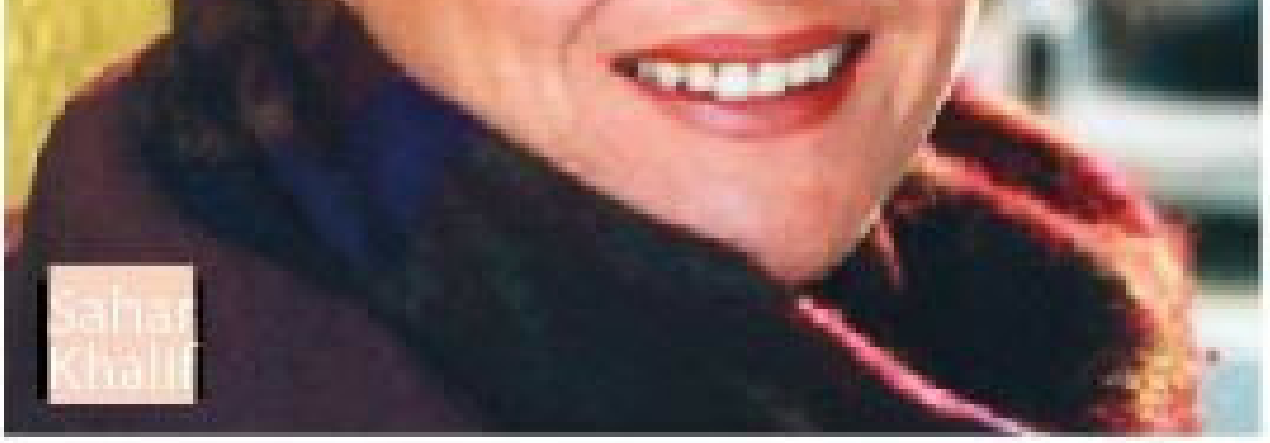
TAHRAN'I AMERİKA GÖZÜYLE YAZDI

1997 yılından bu yana Amerika'da yaşamını sürdüren İranlı yazar Azar Nafisi, Tahran'da Lolita Okumak adlı romanıyla tanınıyor. Kitap, The Times'ın "On yılın En İyi 100 Kitabı" ndan biri seçildi. New York Times'ın en çok satanlar listesinde 117 haftadan fazla kaldı ve 32 dile çevrildi. Türkiye'de de yayınlanan romanda İslam Devrimi'nden sonra başörtüsü takmadığı için Tahran Üniversitesi'nin kapıları yüzüne

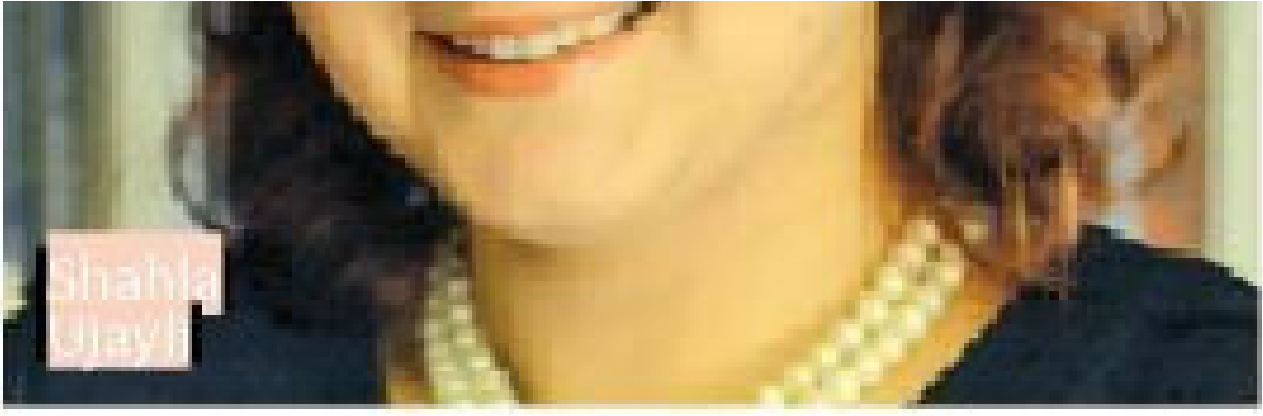
kapanan bir kız öğrenciyi anlatıyor. Ancak Nafisi'nin, ABD'nin "teröre karşı savaş" adı altında yürüttüğü küresel hâkimiyet iddiasındaki tahakkümünü alkışlayan bir bakış açısı sunuyor. Nafasi'nin daha sonra kalem aldığı tüm romanlarda aynı bakış açısını yansıtmayı sürdürdü. Filistinli Sahar Khalifeh, şimdiye kadar çok sayıda ödül aldı. İtalya'daki Alberto Moravia Ödülü, İspanya'daki Cervantes Ödülü ve Mısır'daki Necip Mahfouz Ödülü gibi birçok uluslararası ödül kazandı. Dünyanın en tanınmış Filistinli yazarlarından biri olan Khalifeh'in şimdiye kadar dokuz romanı yayınlandı. Türkçe'ye çevrilen romanları arasında "Kudüs Güncesi" bulunuyor. Yazar, romanlarında genellikle işgal altındaki Filistin'deki günlük hayata ve Arap kadınlarının toplumdaki konumlarına eğiliyor.

REKLAM

Ortadoęulu kadın yazarlar

FRANSIZ DİLİNİ TANITMA GÖREVİ VERİLDİ

Faslı Leila Slimani, 2016 yılında çıkan ikinci romanı “Hoş Nağme” ile Fransa’nın en prestijli edebiyat ödülü olan Goncourt Ödülü’nü

kazandı. Gerçek bir hikayeye dayanan kitap, dadısı tarafından öldürülen iki çocuğun öyküsünü konu alıyor. Slimani, hem içerik hem de üslup açısından sert olan bu romanında evli bir kadın olmayı, Fransız orta sınıf hayatını ve anne olmayı sorguluyor. Fransa'da yaşamını sürdüren Slimani'ye 2017'de Fransa Başkanı Emmanuelle Macron tarafından Fransız dilini ve kültürünü tanıtmaya görevi verildi. Slimani'nin bu görevi kabul etmesi ve çalışmalarında sadece Fransız kültürünü yansıtmaması Arap edebiyat dünyasında eleştirildi. Yemenli Bushra al-Maqtari "Unutulmuş Bir Savaşın Yıkıldığı Ülkeden Sesler" adlı romanıyla Katar'da düzenlenen Katara Edebiyat Ödülleri'nden en iyi roman ödülüne layık görüldü. Maqtari kitabında Yemen'de devam eden savaşın kurbanlarının hikayesini ajite etmeden gerçekçi bir dille anlatmayı başarmış. Suudi Arabistanlı yazar Omaima Abdullah El-Khamis son dönemlerde adından söz ettiren romancılardan biri. 2018 yılında "Voyage of the Cranes in the Cities of Agate" adlı kitabı Necip Mahfouz Edebiyat Ödülü'nü aldı. Romanda Bağdat'tan Kudüs'e, Kahire'den Granada'ya seyahat eden gezgin bir kitapçının hikayesini anlatıyor. El-Hamis, Elaph gazetesinde haftalık köşe yazıları kaleme alıyor.

